

4.5.4 ການກວດສອບ

ການກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນຫຍັງ?

ນິຍາມຄຳວ່າການກວດສອບ (Audit)

ຄວາມໝາຍຂອງຄຳວ່າກວດສອບທີ່ໃຊ້ໃນພາສາ ເວົ້າປະຈຳວັນປະກອບມີດັ່ງນີ້:

ດ້ານລະບົບ – ຈັດຕັ້ງ, ວິທີການ, ແຜນການ

ດ້ານເອກະສານ – ບັນທຶກໄວ້ໂດຍການຂຽນ

ດ້ານຂໍ້ມູນຍັງຢືນ – ກວດຜ່ານຂໍ້ມູນ,

ເຮັດໃຫ້ນຳໃຊ້ໄດ້, ແຈ້ງໃຫ້ຮູ້

ດ້ານຈຸດປະສົງ – ເອກະລາດ, ບໍ່ລຳອຽງ,

ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ

ດ້ານການຕີລາຄາ – ການປະເມີນ, ການຕັດສິນ

ດ້ານຫຼັກຖານ – ການສັງເກດ ແລະ

ຂໍ້ມູນທີ່ສ້າງຂຶ້ນ

ດ້ານມາດຕະຖານ – ມາດຕະຖານທີ່ທຽບ

ກັບການປະເມີນ ເຊັ່ນ, ISO 14001 ໃນກໍລະນີຂອງ EMS

ດ້ານຂອບເຂດການກວດສອບ – ອົງປະກອບ ຂອງ ISO 14001, ພື້ນທີ່ຂອງການດຳ ເນີນການ, ແລະ ເວລາທີ່ການກວດກາຮັບປະກັນ

ຈຸດປະສົງຂອງການກວດກາ – ສຳລັບການ ກວດສອບ EMS ປົກກະຕິຈະເລີນວ່າ EMS ໄດ້ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຫຼືບໍ່; ຖືກກັບບັນທຶກຂອງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ເງື່ອນໄຂເພື່ອບັນລຸບັນທຶກ, ແລະ ເພື່ອຊອກຮູ້ໂອກາດສຳລັບການປັບປຸງ ໃນ EMS.

ການກວດສອບຕາມ EMS – ເໝາະທີ່ ຈະປະຕິບັດໄດ້ບາງອັນ

ການກວດສອບ EMS ປົກກະຕິຈະປະຕິບັດປິລະ ໜຶ່ງ ຫຼື ສອງຄັ້ງ. ການກວດສອບອາດຈະແບ່ງ ອອກເປັນການກວດສອບພາຍໃນ ແລະ ກວດສອບ ພາຍ ນອກ. ການກວດສອບພາຍໃນປົກກະຕິຈະ ແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ ຮັບການຝຶກຈາກສະຖານທີ່ທີ່ທຳການ ກວດສອບນັ້ນ ຫຼື ຈາກສະຖານທີ່ອື່ນແຕ່ຢູ່ໃນອົງ ການຈັດຕັ້ງອັນດຽວກັນ, ບາງເທື່ອຈະເຮັດຮ່ວມກັນກັບ

ຜູ້ກວດສອບອາດຊົບມາຈາກຂ້າງນອກທີ່ຈ້າງມາໂດຍອົງ ການຈັດຕັ້ງເພື່ອຊ່ວຍໃນ ການສຶມທົບ ‘ການເບິ່ງ ບັນຫາທັງສອງຝ່າຍ’.

ການກວດສອບຈາກພາຍນອກອາດຈະ ໃຫ້ຜູ້ຮັບ ເໝົາເອກະລາດທີ່ທາງອົງການຈັດຕັ້ງຈ້າງມາໃຫ້ເບິ່ງ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບຊ່ອງວ່າງຂອງ EMS, ຫຼື ຈະແມ່ນຜູ້ມີທະບຽນຍັງຢືນໃນທຳການກວດສອບ. ໃນກໍລະນີທີ່ສອງນີ້ (ຜູ້ມີທະບຽນຍັງຢືນ) ແມ່ນມີຈຸດໝາຍຈະປະເມີນຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ກຽມພ້ອມຂອງ EMS ເພື່ອການລົງທະບຽນ ISO 14001. ການລົງທະບຽນກວດສອບຈະເຮັດໃນແຕ່ລະ ໄລຍະສາມປີ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ EMS ຍັງສືບຕໍ່ຮັກ ສາຄວາມເໝາະສົມໄວ້ດັ່ງເດີມຫຼືບໍ່. ການສັງເກດ ການກວດສອບຈະເຮັດລະຫວ່າງມີການລົງທະບຽນ

ນິຍາມການກວດກາ EMS ISO 14001

ຂະບວນການທີ່ເປັນລະບົບ ແລະ ການເຮັດທີ່ມີການບັນທຶກຂອງວັດຖຸປະສົງທີ່ໄດ້ ຮັບ ແລະ ຫຼັກຖານ ການຕີລາຄາການ ກວດສອບ ເພື່ອກຳນົດວ່າ EMS ຂອງອົງ ການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງໄດ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະ ຖານຂອງການກວດສອບ EMS ທີ່ທາງອົງ ການຈັດຕັ້ງໄດ້ວາງໄວ້ຫຼືບໍ່ (ເຊັ່ນ, ISO 14001), ແລະ ສື່ສານຜົນໄດ້ຮັບຂອງຂະ ບວນການນີ້ ໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງ.

ກວດສອບໃນໄລຍະ ທຶກເດືອນ ຫຼື ໜຶ່ງປີໂດຍຜູ້ໃຫ້ທະບຽນ, ແລະ ຈະກວດສອບກ່ຽວ ກັບການບຳລຸງຮັກສາ EMS. ບໍ່ໃຫ້ລິດຄວາມພະ ຍາຍາມໃນການເຝົ້າລະວັງ ເມື່ອຫາກອົງການຈັດຕັ້ງ ໄດ້ຮັບການລົງທະບຽນ ISO 14001ແລ້ວ.

ບາງລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການກວດສອບຕາມ EMS

ມັນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ທີ່ຫຼັກສູດນີ້ຈະບັນຈຸບັນດາຫຼັກການ, ການປະຕິບັດ, ແລະ ທັກສະໃນການທຳການກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້. ແຕ່ບາງຂໍ້ມູນພື້ນຖານອາດຈະ ເປັນປະໂຫຍດໃນການຊ່ວຍໃຫ້ເຂົ້າໃຈເຖິງໂຄງສ້າງ ໃນການເຮັດການກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມໜຶ່ງ. ນີ້ແມ່ນບັນດາ ‘ຜູ້ມີບົດບາດ’, ແລະ ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການເຮັດການກວດສອບ EMS :

ນາຍຈ້າງ – ຜູ້ສະໜັບສະໜູນ, ຜູ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຮັດການກວດສອບຊຶ່ງປົກກະຕິຈະຈ່າຍຄ່າກວດສອບ
ຜູ້ຖືກກວດສອບ – ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ສະຖານທີ່ປະກອບກິດຈະການທີ່ຖືກກວດສອບ (ມັກຈະເປັນນາຍຈ້າງອີກ)

ການກວດກາ EMS ISO 14001 4.5.4 ເວົ້າວ່າ:

ອົງການຈັດຕັ້ງຄວນຈະສ້າງ ແລະ ຮັກສາແຜນງານ ແລະ ຂະບວນການ ເພື່ອໃຫ້ມີການກວດກາລະບົບຈັດການສິ່ງແວດລ້ອມເປັນໄລຍະ ເພື່ອ:

- (a) ກຳນົດວ່າ EMS ປະຕິບັດຕາມແຜນທີ່ກະກຽມສຳລັບການຈັດການສິ່ງແວດລ້ອມຫຼືບໍ່, ຮວມທັງ, ເງື່ອນໄຂມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ແລະ ຮັກສາດີຫຼືບໍ່; ແລະ
- (b) ສະໜອງຂໍ້ມູນແກ່ຜົນຂອງການກວດກາໃຫ້ການຈັດການ.

ແຜນງານກວດກາຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ, ປະກອບມີແຜນໃດໆກໍຕາມແຕ່ຕ້ອງອີງຕາມຄວາມສຳຄັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຜົນຂອງການກວດກາຄັ້ງກ່ອນ. ເພື່ອໃຫ້ຄົບຖ້ວນຂະບວນການກວດກາຄວນບັນຈຸຂອບເຂດກວດກາ, ຄວາມຖີ່, ແລະ ວິທີການ, ຮວມທັງເງື່ອນໄຂຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບການກວດກາ, ລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບ.

ໜ່ວຍກວດສອບ – ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີຄຸນນະຄຸດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ນຳພາໂດຍຫົວໜ້າກວດສອບ, ຜູ້ທີ່ທຳການກວດສອບ. ຜູ້ຈັດການ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ພະນັກງານຂອງ ສະຖານທີ່ກິດຈະການ – ຮັບຜິດຊອບໃນການ ຮ່ວມມືໃນການກວດກາ, ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ ຜູ້ກວດກາທີ່ຕ້ອງການ
ຜູ້ຈັດການລະດັບສູງສຸດຂອງກິດຈະການ – ຮັບຜິດຊອບໃນການອະນຸມັດໃຫ້ທຳການປະຕິບັດຕາມຜົນຂອງການກວດສອບ.

ເງື່ອນໄຂຂອງ ISO 14001 ໄດ້ແປອອກວ່າ

ອົງປະກອບ 4.5.4 ຂອງມາຕະຖານຮຽກຮ້ອງໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງຕ້ອງສ້າງຕາຕະລາງໃນການກວດສອບ EMS ພາຍໃນເປັນປົກກະຕິເພື່ອກຳນົດວ່າມີການປະ ຕິບັດຕາມທຸກເງື່ອນໄຂໃນ ISO 14001 ສະໝໍ່າ ສະເໝີຫຼືບໍ່, ແລະ ຕ້ອງປັບປຸງໃຫ້ທັນສະພາບ (ເຊັ່ນ, ການບຳລຸງຮັບສາທີ່ດີ).

ຂອບເຂດຂອງແຕ່ລະການ ກວດສອບທີ່ຕ້ອງການບໍ່ໄດ້ບັນຈຸທຸກໆອົງປະກອບຂອງ ມາດຕະຖານ, ຫຼື ບໍ່ຕ້ອງການຈະມີການກວດສອບທຸກ ໜ້າວຽກຂອງກິດຈະການ. ທີ່ຈິງແລ້ວ, ມາຕະຖານ ກຳນົດວ່າຈະຕ້ອງກຳນົດບຸລິມະສິດຄວາມສຳຄັນຂອງຂອງບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມອີງຕາມຜົນຂອງການກວດ ສອບໃນຄັ້ງກ່ອນ. ຫຼື ເວົ້າໄດ້ອີກຢ່າງໜຶ່ງວ່າ ການ ກວດສອບຄວນຈະເນັ້ນໜັກໃສ່ຈຸດສຳຄັນ ‘ຈຸດເຄັ່ງຮ້ອນ’.

ອົງການຈັດຕັ້ງຕ້ອງສ້າງແຜນເວລາໃນການກວດສອບທີ່ສົມດູນດ້ານຄວາມແນ່ນອນ ແລະ ປັບປຸງໄດ້ເພື່ອສາມາດທີ່ຈະແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ສຳຄັນກ່ວາໝູ່ທັນ ເວລາ. ທຸກໆອົງປະກອບຂອງມາຕະຖານຄວນຈະ ມີການກວດສອບໃນໄລຍະຮອບວຽນສາມປີ. ເມື່ອໃດກໍ ຕາມຖ້າມີການປະຕິບັດ, ອົງປະກອບ ISO 14001 ແລະ ຂອບເຂດຂອງກິດຈະການຈະທຳການກວດສອບໂດຍຜູ້ອອກທະບຽນ ໃນການສ້າງເກດການກວດກາຄວນໄດ້ຮັບການກວດສອບພາຍໃນສອງຫຼືສາມເດືອນກ່ອນທີ່ຈະທຳການກວດສອບຈາກພາຍນອກ ເພື່ອປະເມີນຄວາມກຽມພ້ອມຂອງເຂົາ.

ເງື່ອນໄຂສຳລັບທຳການເຮັດການກວດສອບ

ຂະບວນການກວດສອບພາຍໃນທີ່ອົງການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງໃຊ້ຄວນໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ:

- ຂະໜາດ, ຄວາມຖີ່ (ເຊັ່ນ ແຜນເວລາ), ແລະ ບັນດາວິທີການ
- ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສະມາຊິກຄະນະກວດສອບ, ຜູ້ຈັດການ ແລະ ພະນັກງານອື່ນໆ
- ຄຸນນະວຸດການສຶກສາ ແລະ ປະສິບປະການທີ່ຕ້ອງການຂອງຄະນະກວດສອບ, ລວມທັງຄຸນນະວຸດ ຂອງຫົວໜ້າຄະນະກວດສອບ
- ການອອກແບບ, ການສ້າງ, ແລະ ການນຳໃຊ້ມາຕະຖານ ແລະ ກວດລາຍການຂອງການກວດສອບ
- ແບບຂອງບົດລາຍງານການກວດສອບ, ການແຈກຢາຍ, ແລະ ແຜນເວລາໃນການທົບທວນ ແລະ ສະໜອງປະກອບຄຳເຫັນໃສ່ຜົນທີ່ຄົ້ນພົບ
- ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການລາຍງານຜົນທີ່ຄົ້ນພົບຂອງການກວດສອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ຈັດການລະດັບສູງສຸດ, ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍເວລາໃດ ແລະ ເຮັດແນວໃດ
- ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ພົບຈາກການກວດສອບ (ເຊັ່ນ, ການປະຕິບັດການປົວແປງ ແລະ ປ້ອງກັນ).

ການກວດສອບການປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດ

ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ເພື່ອປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂໃນອົງປະກອບ 4.5.1 ຂອງ ISO 14001 (ການຕິດຕາມ ແລະ ການວັດແທກ), ອົງການຈັດຕັ້ງຕ້ອງທຳການກວດສອບເປັນໄລຍະໄລຍະເພື່ອປະຕິບັດຕາມ:

- ກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ, ຂົງເຂດ ຫຼື ແຂວງ, ຫ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ຊຸມຊົນ, ລະບຽບການ, ແລະ ການອະນຸຍາດ
- ເງື່ອນໄຂຂອງຄວາມພະຍາຍາມ
- ນະໂຍບາຍຂອງບໍລິສັດ, ແຜນງານ, ແລະ ຂະບວນການ

- ມີການເຄື່ອນໄຫວດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີແກ່ປະເພດອຸດສາຫະກຳຂອງເຂົາເອງ. ຫຼັກການ ແລະ ຂະບວນການຂອງການກວດສອບເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຄືກັບ ການກວດສອບຂອງ EMS , ເຊິ່ງມີຂອບເຂດ, ມາດຕະຖານ, ຈຸດປະສົງ, ວິທີການ ແລະ ສ່ວນການກວດລາຍການຂ້ອນຂ້າງຈະແຕກຕ່າງກັນ.

ຂໍ້ແນະນຳຂອງ ISO ແກ່ການກວດກາ ແລະ ຜູ້ກວດສອບ

ໃນເອກະສານສາມອັນຂອງ ISO ຕໍ່ໄປນີ້ບັນຈຸຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບບັນດາຫຼັກການ ແລະ ຂະບວນການສຳລັບການກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ຄຸນນະວຸດຂອງຜູ້ກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມ. ການ ກວດກາພາຍໃນຄວນຈະນຳເງື່ອນໄຂເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງເທົ່າທີ່ສາມາດທຳໄດ້; ສ່ວນການກວດສອບຈາກ ພາຍນອກຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາຕະຖານທີ່ໄດ້ວາງ ອອກໃນມາດຕະຖານເຫຼົ່ານີ້:

- ISO 14010 – ແນະນຳສຳລັບກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມ - ຫຼັກການລວມ
- ISO 14011 – ຂະບວນການກວດສອບຂອງ EMS
- ISO 14012 – ມາດຕະຖານຄຸນນະວຸດຂອງຜູ້ກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມ.

ສະຫຼຸບບັນດາຈຸດສຳຄັນ

- ການກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນການກວດເປັນໄລຍະໄລຍະກ່ຽວກັບ ‘ລັກສະນະ’ EMS ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ສະພາບການປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ, ໄດ້ປະກອບເຂົ້າເພື່ອການປັບປຸງ EMS ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.
- ການກວດສອບ EMS ໃນມາຕະຖານ ISO 14001. EMS ສາມາດປະຕິບັດໃນຂອບເຂດເວລາຕັ້ງແຕ່ ສອງ ສາມເດືອນ ເຖິງ ໜຶ່ງປີ.
- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຫຼັກທີ່ສຳຄັນໃນການກວດສອບສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນ: ນາຍຈ້າງ/ຜູ້ສະໜັບສະໜູນ,

- ແລະ ສະຖານທີ່ທີ່ຖືກກວດສອບ (ເຊັ່ນ, ຜູ້ຖືກກວດສອບ), ສະມາຊິກຂອງຄະນະກວດກາ, ການຈັດ ການກິດຈະການ ແລະ ພະນັກງານ.
- ຂະບວນການກວດສອບຕ້ອງກຳນົດບົດບາດ, ໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບ, ຂອບເຂດ, ມາດຕະຖານ, ຈຸດປະສົງ, ຕະລາຍເວລາ, ມາດຕະຖານ ຄັດເລືອກຜູ້ກວດສອບ, ເງື່ອນໄຂໃນການລາຍ ງານ, ການທົບທວນ, ແລະ ການແກ້ໄຂ ບັນຫາທີ່ພົບຈາກການກວດສອບ.